

«Ташавтомаш» заводи машина-созлари партиянинг Марказий Комитети Пленумини планда ташқари 535 та «ПТС-3-708» марнади пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган прицеп ишлаб чиқариш билан кутиб олган эдилар. Улар Яил охиригача белгиланганидан 600 та кўп прицеп ишлаб чиқаришга сўз бердилар. Суратда: корхонанинг ишлаб чиқариш илгорлари (чадан) слесарь Мансур Сейтмамбетов, пайвандчи Нурлибой Абдалимов, бўёвчи Ксения Пилина, пайвандчи Евгений Войденко, участка мастери Дехон Шомираев, бўёвчи Мария Мельникова, слесарь Михаил Симанов, пайвандчи Бурибой Войсентов, слесарь Степан Хамбуралин ўрғонлар. Улар янги реңалар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

ҚАЗИР ҚУТЛАЙМИЗ
ЧИНОЗ РАВОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА РАВОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети зўр қониқши билан қай қилдиларки, Чиноз районининг қолхозчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва барча меҳнатқилларни партия XXII съезди қарорларини бажариш учун курашиб, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми шарафига мусобақалашиб давлат пахта сотиш планини мўддатдан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига 26237 тонна пахта топширилди.

Районнинг қишлоқ хўжалик меҳнатқиллари давлатга қўшимча равишда 2000 тонна пахта топшириш мажбуриятини зиммаларига олдилар.

Шунингдек район давлатга гўшт, жуи, туҳум, пилла, сабаъот ва дон топшириш планларини ҳам мўддатдан илгари бажарди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети Чиноз районининг қолхозчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касабаси союз ва комсомол ходимларини, ҳамма меҳнатқилларини эришилган муваффақиятлар билан қизғин табриқлайдилар ва ишонч билдирадиларки улар еттиштирилган барча ҳосилни тез кунлар ичида йиғиштириб оладилар ва тайёрлов пунктларига топширадилар, шўдгорлашни ва бошқа кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида ва юқори сифатда ўтказиш учун бутун куч-гайратларини сарфлайдилар молларнинг тўқ ва иссиқ қишлоқини таъминлайдилар, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда янги ютуқларга эришадилар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР
МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми меҳнатқилларнинг иждоий ташаббусини барқ урдириб юборди, Совет ҳақиқи эконоимикани ривожлантириш ва халқ хўжалигига партия раҳбарлигини яхшилашга енг шимариб қиришмоқда. «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» нинг бугунги сони ана шунга бағишланган.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида
КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Партия-Давлат Контроли Комитетини Тузиш Тўғрисида
КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қарор қилдилар:
КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Партия-давлат контроли комитети тузилсин.

К П С С С С С Р
МАРКАЗИЙ ОЛИЙ СОВЕТИ МИНИСТРЛАР
КОМИТЕТИ ПРЕЗИДИУМИ СОВЕТИ

Москва, Кремль. 1962 йил 27 ноябрь.

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!
ТОШКЕНТ
ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ,
МЕХНАТҚАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

♦ ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ КОЛЛЕКТИВ ТАЖРИБАСИ, КОЛЛЕКТИВ ИДРОКИ ХАЛҚ ХўЖАЛИГИГА РАҲБАРЛИКНИ ЯХШИЛАШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАНАЁТГАН ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШНИНГ ЭНГ ЯХШИ ЙУЛЛАРИНИ КўРСАТИБ БЕРАДИ.
Н. С. ХРУШЧЕВ.

Партиянинг Марказий Комитетининг ноябрь пленуми КПСС XXII съезди тархқий қарорларини амалга ошира бориб, раҳбарлигининг ленинча йўналишларини янада юксак даражада кўтариб, халқ хўжалигига партия раҳбарлигини янада яхшилашга қаратилган катта революцион тадбирларни белгилди. Пленум партия ва давлат қўлини, халқ хўжалигини бошқаришга донр ҳо- раини кўнингин тўб масалаларини ишлаб чиқди.

Ушунга Ленин Совет давлати ташкил топанг дастлабки қилардан оқ юқоридан дастгага контролни ташкил қилди ва ижронини текширишга жўда катта аҳамият берди: «КИШИЛАРНИ ТЕКШИРИШ ВА ИШНИНГ ҲАҚИҚИЙ ИЖРОСИНИ ТЕКШИРИШ КЕРАК, — БУТУН ИШНИНГ, БУТУН СИЕСАТНИНГ МОҲИЯТИ ЭНДИ АНА ШУНДАДИР. ФАҚАТ ВА ФАҚАТ ШУНДАДИР».

Ушунга Советлар мамлакатига Ленин раҳбарлигига Марказий Контроль комиссияси — ишчи-деҳқон инспекция бошчилигида партия-давлат контролининг мўназаам системаси вужудга келтирилди. Контролни ташкил этишда кенг меҳнатқиллар омаиаси актив иштирок этиди. Контролни ома билан маҳкам боғланган бундай системаси бюрократларга, сансалорчиларга, техник рларга, халқ бойлигини талон-торож қилувчиларга партиянинг, давлатнинг қўлида энг қудратли қўроқ вазифини бажарди.

Кейинчалик партия-давлат контролининг ленинча принципи Сталин тоғи ади қўлоқ равишда бузилди. Шаҳса енг, гиниш даврида контролни бу системаси улоқтириб ташланди ва омадан ажралиб қолган бюрократик система билан алмаштирилди. Контролни қўли-гина мўҳим функциялари давлат хавфсизлиги органларига топширилди. Партиянинг тарихий XXII съезди партия ва давлат контролини янада юксак талаблар даражасига кўтарилар зарурлигини алоҳида уқтириб кўрсатди. Партиянинг XXII съезди ишнн тўғри ташкил қилиш устидан, ҳар қан-

дай вазифинда турган ҳар бир ходим томонидан КПСС Программаси ва Устави талабларининг партия ва Совет ҳукумати директивалари ва кўрсатмаларининг аниқ бажарилиши устидан партия, давлат ва жамоат контроли олиб бориш ҳо- зирги шарафига биринчи дара- жаси аҳамиятга эга, деб кўрсатди.

Шу сабаблн Пленум партия- нинг XXII съезди қарорларига биноан мамлакатда контроль системасини қайта ташкил этиш юзасидан қарор қабул қилди. Партия ва давлат кон- тролни бирга қўшиб олиб бо- риш, кенг меҳнатқиллар омаи- си иштирок қиладиган доимий ишлаб турадиган ягона кон- троль системасини вужудга келтиришда ленинча кўрсатма- лар асос қилиб олинди. Пленум қарорига биноан, ягона орган — КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети- нинг партия-давлат контроли комитети ва жойларда тегишли контроль органлари тузилди.

КПСС Программасини бажаришда, партия ва ҳукумат директиваларининг бажарилиши- ни систематик равишда текши- ришни уюштиришда, комму- нистик қўриқлига раҳбарликни тобора такомиллаштиришда, партия ва давлат иттизомига ҳамда социалистик қўниларга риоя қилишда партия ва дав- латга ёрдам бериш — партия- давлат контроли органлари- нинг энг мўҳим вазифини деб белгиланди.

КПСС Марказий Комитети хузуридаги мавжуд партия контроли комитети КПСС Марказий Комитети хузурида-

ги партия комиссиясига айлан- тирилди. СССР Министрлар Советининг Давлат контроли комиссияси ва унинг жойлар- да органларини бундан буюн сақлаб қолтиш мақсадига муво- фиқ эмас, деб топилди.

Партия ва давлат контроли- нинг ягона системасининг вуж- удга келтирилиши ленинча раҳбарлик принциплари янада ривож топаётганининг яна бир исботидир. Бу совет иш- ларини партия ишлари билан лўхта қўшиб олиб бориш, меҳ- натқиллар омаиасини партия ва давлат ишларига янада кенгроқ жалб этишидир.

Контролни янги системаси олдинда турган хўжалик ва маданий қўриқлиш вазифарари- ни ҳал этишда, совет кишила- рини юксак коммунистик иде- аллар руҳида тарбиялашда, КПСС XXII съезди қарорлари ва коммунизм кўриш Програм- масини амалга оширишда кат- та омил бўлиб хизмат қилди. Шунинг учун ҳам республика- мида, областимида меҳнатқила- ри КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларини зўр меҳнат кўтариклиги билан кутиб олдилар. Чунки но- ябрь Пленуми қарорларида ленинча доволик ва принципий- аллик, ленинча партиявий- лик ва халқчилик ўз ифода- сини топтадилар.

Ушунга Советлар мамлакати етти йиллигининг тўртинчи йи- лини яқунлаб, бешинчи йилга қадам қўймоқда. Партиянинг Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорлари, Пленум белгилаб берган халқ кон- тролнинг янги системаси биз- ни янги меҳнат зафарларига илҳомлантирди, қолми у н а т- галасиз йўлда янада фидо- қорона меҳнат қилишга, етти йиллигининг янги марраларни сари диди олга боришга йў- лабди.

Барча совет халқи — ишчи- лар, қолхозчилар, интеллиген- циямиз ўз меҳнатлари, ижод- лар ва талантларини партия- мида кўрсатиб берган улуғвор режаларини амалга оширишга сарфлайдилар, тобора кўпроқ модий бойликлар яратиб, Ва- танимиз куч-қудратини янада оширадилар, кишиликнинг эз- гу орузи — коммунизм жамъи- яти барно этадилар.

ХИРМОНГА 29 ноябргача
БАРАКА Пахта тайёрлашнинг бориши ҳақида маълумот

Ишлаб чиқариш бошқармалари	(Планга нисбатан процент ҳисобида)		
	Бир кунда	Маъсумдан бери	Қоп-қанорсиз ташин
ТОШКЕНТ	0,03	107,38	145,29
Янгийўл	0,15	98,66	119,06
Янгиер	0,26	80,39	96,72
Чирчиқ	0,14	78,06	97,50
Сирдарё	0,22	63,47	87,35
РАЙОНЛАР			
ҚўНИ ЧИРЧИҚ	0,16	121,03	129,55
ОРЖОНКИДЗЕ	0,02	102,48	141,61
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	0,04	100,30	100,68
ЧИНОЗ	0,05	100,24	130,50
Ўрта Чирчиқ	0,18	89,94	109,65
Янгийўл	0,24	89,61	113,16
Янгиер	0,27	83,37	105,24
Пискент	0,08	82,42	98,83
Бекобод	0,24	76,93	89,89
Бўка	0,14	76,12	105,48
Сирдарё	0,23	71,12	101,43
Оққўрғон	0,13	63,28	77,91
Комсомол	0,23	62,45	82,54
Гулистон	0,17	50,82	87,12
ОБЛАСТЬ			
БҒИНИЧА	0,18	80,09	101,08

9-ИЛ ЧИҚИШИ
№ 238 (2271),
30
Н О Я Б Р Ъ
Ж У М А
1962 Й И Л
БАҲОСИ
2 ТИЯИН

ЮГОСЛАВИЯ ХАЛҚЛАРИГА САМИМИЙ ТАБРИҚЛАР

Югославиянинг миллий байра- ми — Республика кўни муносаба- ти билан Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежнев ўртоқлар Югославия Коммунистлар союзининг бош се- кретари, Югославия Федератив Халқ Республикасининг президенти ўртоқ Йосиф Броз Титога табриқнома юбордилар.

СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Югославия Фе- дератив Халқ Республикасининг ташқи ишлар давлат секретари Коче Поповичга миллий байрам муносабати билан табриқнома юборди, (ТАСС).

СЎЗ — ПЛЕНУМ
КАТНАШЧИЛАРИГА
Бахтиёрман

Яқинда жонажон пойтахти- миз Москвада, Катта Кремль Марказий Комитетининг кат- та, тарихий йўғини бўлиб ў- тди. Мен республикамиз ком- мунистларининг вакили сифа- тиди шу йўғинда иштирок эт- ганим учун ўзимни бахтиёр- деб ҳис қилмоқдам. Пленумда халқимиз ҳаётини яна- да фаровон қилиш, дастурхо- нимизнинг нақадар тўқин бў- лишини таъминлаш хусусида мўҳим тадбирлар маслаҳатла- шиб олинди.

Бу тадбирлардан бири пах- та ҳосилдорлигини кескин да- ражада оширишдан иборат.

Валентин ТЮПКО,
Ўрта Осие машина синаш станциясининг механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Сира унутилмас

Қўлар қатори мен ҳам яқиндагина ўз ишини тамо- ладан КПСС Марказий Коми- тетининг ноябрь Пленумида иштирок этдим.

Пленум қароридан тегишли хулоса чиқариб олдик. Деҳ- қонларимиз қолхоз янада гуллаб-яшнаши учун ишти- моқдалар. Бунинг учун эса ҳосилдорлики тинмай оши- риш талаб этилади. Азамат пахтакорларимиз бу йил 525 гектар майдоннинг ҳар гекта- ридан 47 центнердан ошириб «оқ олтин» кўтардилар. Улар келгуси йили ҳар гектар ер- дан 50 центнердан ҳосил кў- тарши учун бел боғладилар.

Хван Ман ГИМ
Юқори Чирчиқ районига- ги «Полиотдел» колле- жининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ЗАМОНДОШИМГА Ҳамид ҒУЛОМ

Битта она туққандай эғиз,
Замондошим, бугун иккимиз
Июбрнинг ёркин тоғида
Урашимиз ҳаёт танида.
Чунки меҳнат ҳар гал илгидир,
Келажакнинг катта жангидир,
Кимки осон билса турмушини,
Ҳақиқат деб юрибди тушини!
Сен билан биз элдош, оқовдош,
Қурашларда оқартирдик бош.
Мағрурликда бўлсан ҳам лочин,
Қўямизни қоплади ажин.
Бу — биз утган йўллар изидир
Ва биз эккан йўллар изидир.
Чаман бўлган қадим тақирлар,
Миррачўлда очилган ерлар,
ГЭСларимиз ёққан маъшаллар,
Водиларда қумуш каналлар,
Инагимиз, қоракўлимиз,
Олмаликда эритилган мис, —
Ҳаммасида сенинг удушинг,
Интилишинг, жангинг,
турмушинг!

Ҳаммасини яратдинг, аммо
Иқболликта оғир муаммо —
Ҳайкалларда мужассам бир зот
Мудҳин соя ташларди, ҳайхот!
Ишонардинг унга...

Ленин у
Совуқ тушдай келиб рўбару,
Бир ваҳима солиб қўнғилга,
Ишонмасдан боқарди сенга
Унинг сўзи — мутлоқ бир қонун
Совутарди инсонлар қонини.
Кимки, тобе бўлмаса унга,
Айланарди қудуш тунга,
Кечалари ороминг кетиб,
Ҳаловатни бутқул унутиб,
Тиқ этганда боқиб эшикка,

Хавотирда эзилиб янқа,
Севганимга айтолмай сиринг,
Билломасдинг сен ўз
тақдиринг...
Аммо тонгда яна иккимиз,
Битта она туққандай эғиз,
Йўл олардик яна ижодга,
Чўмар эдик ишга, ҳаётга.
Қуи узурроқ чўзилса, дердик,
Тунинг уйи бузилса, дердик!
Замондошим, гуркира, қувон!
Ўз изига тушиди бу замон,
Ленин руҳи тирилди яна
Ленин иш қилди тапанга!
Ишонсизлик ёмон тушисмон
Уйимизни тарк этди тамом,
Унут оғир кечаларингни!
Зажирланган режаларингни
Ишонч билан халқинга тошир,
Ижодингни булоқдай тошир!
Нобриқни тоғи серқуёви,
Бағрингни оч, азиз замондош!
Сени сенинг руҳингда тирки.
Сен Лениннинг ишига шерки.
Коммунизм сенинг ишингдир,
Жанг, меҳнатинг,
интилишингдир.

Битта она туққандай эғиз,
Бугун нурдан тонгда иккимиз,
Партиямиз йўлида бардам
Келажакка юрамиз хуррам.
Сафимизда бутун юрт, замон,
Худди сендек бахтиёр омон,
Тиланга ишонч ёрлар,
Чунки азиз бошида улуг,
Ота Ленин руҳига тўлуғ
Партияси, ЦЕКАси бордир!
29 ноябрь 1962 йил.

Мукофот муборак!

Ўзбекистон **ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ** ўйинчиси: Мед-
ССРА футбол клублари и ян **СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА** иш Николай Ва-
силювич — физ-
культура колле-
ния 50 йил ўлиши муносабати
билан, республикада футболни рив-
жонлантириш соҳасидаги самарали
иш ҳамда Бутуниттifoқ мусо-
бақаларида эришган муваффа-
қиятлари учун Ўзбекистон ССР
Олий Совети Президиумининг
Фармони биноан қуйидагилар
Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиумининг Фахрий ёрлиги
билан мукофотландилар.

Абдураимов Берадор — СССР
спорт мастери, «Пахтакор» ко-
мандасининг ўйинчиси; Адиаман
Александр Анисимович — фут-
бол ветерани, Спорт жамиятлари
ва ташкилотлари союзи Тошкент
шаҳар Совети футбол секцияси
раисининг ўринбосари; Азизхўжа-
ев Акмал Абдуазизович — «Пах-
такор» командасининг ўйинчиси;
Аминов Эльмар Олимович — Ўз-
бекистон спорт жамиятлари ва
ташкilotлари союзи совети раис-
ининг ўринбосари; Беляков
Юрий Ефимович — СССР спорт
мастери, «Пахтакор» командаси-
нинг ўйинчиси; Бендик Евгений
Николаевич — физкультура
коллективлари командалари учун
СССР кубогини олган «Сокол» ко-
мандасининг ўйинчиси; Берлин
Давид Моисеевич — Ўзбекистон
ССРда хизмат кўрсатган тренер,
Ўзбекистон спорт жамиятлари ва
ташкilotлари союзи советининг
бош тренери; Валицкий Евгений
Борисович — Ўзбекистон ССРда
хизмат кўрсатган тренер, «Сокол»
командасининг старший тренери;
Долженков Владимир Николае-
вич — Бутуниттifoқ категория-
ли судья, Тошкент шаҳар бола-
лар спорт мактабининг футбол
бўйича тренери; Зокиров Ривал
Солехович — физкультура ко-
лективлари командалари учун
СССР кубогини олган «Сокол» ко-
мандасининг ўйинчиси; Зубарев
Иван Андреевич — футбол вете-
рани, Ўзбекистон ССРда хизмат
кўрсатган тренер, «Локомотив»
спорт жамиятининг тренери; Ива-
нов Евгений Николаевич — фут-
бол ветерани, Ўзбекистон спорт
жамиятлари ва ташкilotлари
союзи советининг бош тренери;
Қаҳоров Вильгельм Зуфатов-
ич — СССР спорт мастери,
«Пахтакор» командасининг ўйин-
чиси; Келлер Александр Андре-
евич — Ўзбекистон ССРда хизмат
кўрсатган тренер, «Пахтакор»
командасининг старший тренери;
Любушин Валерий Петрович —
физкультура коллективлари ко-
мандалари учун СССР кубогини
олган «Сокол» командасининг

400.000 ТОННА
ТАЙЁР
Тошкент области ўз «оқ олтин»ининг бешдан тўрт қисмини Ва-
тан омборига ағдарди. 400.000 тонналик улкан хирмонни яратишда
ўз сўзлари устидан чиққан ҚУИИЧИРЧИҚЛИК, ОРЖОНИКИДЗЕ-
ЛИК, ЮҚОРИЧИРЧИҚЛИК, ЧИНОЗЛИК олий химмат пахтакорлар
салмоқли ўринни эгалладилар. Тўртта катта довон ортимизда қолди.
Олдимизда яна битта довон бор. 100.000 тонна ҳосилимиз ҳали да-
лада. Азамат пахтакорларимиз, пойгада улоқни олган юқоридаги пеш-
қадам районлар ҳам яна бир қамчи боссалар, УРТАЧИРЧИҚ-
ЛИК, ЯНГИЙЎЛЛИК, ПИСКЕНТЛИК, БЕКОБОДЛИК, ЯН-
ГИЕРЛИК, СИРДАРЕЛИК, КОМСОМЛЛИК, ГУЛИСТОНЛИК,
ОҚҚЎРҒОНЛИК, БУКАЛИК деҳқонлар сурьатни кўтарсалар 503
минг тонналик баракали хирмонни бунёд этамиз.

ЛЕНИНГА ХОС

ПОЛИМЕРЛАР АСРИ

Синтетик полимерлар материаллари тайёрлаш саноти учун хомашё сифатида нефть, табиий ва санот газлари, целлюлозадан фойдаланилади. Бу хомашёлар эса мамлакатимизда, шахсан Ўзбекистонда жуда сеерб. Эндиги вазифа ана шу хомашёлардан кенг фойдаланиб, химия саноти-ни тобора ривожлантиришдан иборат.

А. ЕҚУБОВ,
химия фаилари кандидати.

СИНТЕТИК ПОЛИМЕР МАТЕРИАЛЛАРИ, пластмасса, каучук ва сунъий тоғалар ишлаб чиқариш саноти тез суръатлар билан ривожлантириш, полимерлардан, умуман кимё фани ютуқларидан халқ хўжалигида кенг фойдаланиш ҳозирги замон теҳникири. «Победа» колхозда эса кўп ҳосилдорлиги ўтган йилдаги, қараганда иккү баравар кўпайди.

Яқинда ўз ишнин тамомлаган КПСС Марказий Комитети Пленуми қароридан ва ўрток Н. С. Хрущёвнинг Пленумда қилган докладыда худди шу масала юзасидан жуда қимматли фикрлар айтиди. Пленумда мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришда беқиёс аҳамиятга эга бўлган кимё саноти, айниқса синтетик материалларни кўлаб ишлаб чиқариш ва уни халқ хўжалигида кенг жорий этиш зарурлиги алоҳида таъкирланди. Бу бечиз эмас, албатта. Чунки, пластмассалар санотиимизда шу пайтгача қимматга тушиб келётган кўрғошнинг, мис, рух, қора металллар, ёғоч материалларининг ўриндошларини ҳисоблабни қўлай, улардан кўп жиҳатдан афзал ҳамдирлар.

Синтетик материалларнинг афзаллиги шундан иборатки, унинг солиштирма оғирлиги ниҳоятда кам. Ўзи ишиқ, эластик, кимёвий таъсирларга бардош бераоладиган юқори герметик хусусиятга эга. Шу билан бирга синтетик материаллардан турли хил асбоб, ускуналар, ҳар хил деаэозидни физика, механик хусусиятли материаллар ҳам ясаиш мумкин. Ишлатилиш жараёнида қараб улардан турли мақсадларда фойдаланса бўлади. Ўзига нам ўтказмайдиған қаттиқ, пўлатдек мустаҳкам деталлардан тортиб эластик, резинага ўхшаш юмшоқ ва чўзиладиган материаллар тайёрлаш мумкин.

Шунинг учун ҳам синтетик полимерлар ишлаб чиқариш жаҳон миқёсида кенгайиб бормоқда. 15-20 йилдан кейин бутун жаҳон миқёсида синтетик полимер материаллардан тайёрлана диган маҳсулот 20—35 миллион кубометрга етади.

Мана шу жараёнда ўсиб бораётган синтетик полимерлар саноти турли хил санотларнинг асосий қуроли бўлиб, бу юксалин асосий полимерлар асри десак адашмаган бўламиз.

Полимерлар асосан бир хил молекуладаги кичик кимёвий моддаларни бир-бирига қўшиб усули билан олинади. Синтетик полимерлар материаллари яқинда энг ишнинг армирланган пластиклар, шунга тўқималари ва полимер тоғалар ҳисобланади.

Говоқли пластмасса, кўпиклар техникада кўпроқ қўлланади. Бу материаллар сўвдан 10—100 марта енгил. Овоз ўтказмайди, иссиқ ва совуққа чидамли бўлади. Армирланган пластиклар билан говоқли пластикларни аралаштириб янги хусусиятга эга бўлган пластиклар ҳосил қилиш мумкин. Булардан машинасозликда, қурилишда, озиқ-овиқ санотида ва санотнинг бошқа тармоқларида кенг фойдаланиш мумкин.

Синтетик полимер материаллари тайёрлашда полимер таркибига фтор газини кимёвий усулда қўшиб, фторли пластиклар олинади. Бу пластиклар ишиқлиги жиҳатидан рангдан металлларга тенг келади. Шунинг учун ҳам санотда фторли пластиклардан кенг фойдаланиш кўп фойдаланиди.

Маълумки, пластмасса санотида сарфланадиган капитал маблағ қора ва рангли металллар санотида сарфланадиган капитал маблағга қараганда анча кам сарфланади. Буни куйидаги жалдвалда яққол кўриш мумкин: 1 тонна маҳсулот тайёрлаш учун сарф бўладиган капитал маблағ (сўм ҳисобида).

ҚОРА МЕТАЛЛ ПРОКАТИ 400—500
КЎРҒОШИН 1700
АЛЮМИН 2000
МИС 2600
ҚАЛАЯ 33000
АМИНОПЛАСТЛАР 50
ПОЛИВИНИЛФЛОРИД 410—460
ПОЛИСТИРОЛ 150
ПОЛИЭФИРЛИ СМОЛА 120
ПОЛИЭТИЛЕН 610—720

КПСС Марказий Комитети Пленуми илмий-тадқиқот ва конструкторлик ташкилотларига раҳбарликни қайта қуриш, уларнинг фаолиятида параллелизм ва тарқоқликни тугатиш, техника сифатига раҳбарликни марказлаштириш тадбирларини амалга ошириш, зарур деб ҳисоблайди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
НОВАБЪР ПЛЕНУМИ ҚАРОРИДАН.

Партиянинг йўли йўл

И. СОТИБОЛДИЕВ.

Янги йўл территориял колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг иштирокчиси

риш имконини берди. Бошқармаимизда чорва моллари сонин ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайди. Давлатга гўшт, жуи, тукум сотиш йиллик планлари ортинги билан адо этилди.

Чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш соҳасида Юқори Чирчиқ районидида «Политотдел», Қуйи Чирчиқ районидида Димитров номи, Янги йўл районидида «Шарқ юлдузи» колхозлари яхши натижаларни кўлга киритмоқдадир. Юқоридидаги хўжаликларда ҳар юз гектар яқинда ер ҳисобини бу йил 100 центнердан гўшт етиштириди. Янги йўл районидидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ориқов расмий қилдиётган «Ленинизм» колхозин эса, ҳар юз гектар яқинда ер ҳисобини 147 центнердан гўшт етиштирди.

Бошқармаимизда қишлоқ хўжалигини юксалтириш йўлида ҳозирга қадар яхши натижаларни қўлга киритмоқдадир. Даставвал иш экан майдонидан структурасини қайта қўриб чиқишдан бошланди. Умумий экани майдонининг 70 процентига техника экинлари, 12,5 процентига махсус кўнжхори ва 12,5 процентига беда экинли.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпайтиришда хўжаликларга моҳирона раҳбарлик қилиш мўҳим аҳамиятга эга. Ана шунинг ҳисобига олган ҳолда бошқарма қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ролини ошириш соҳасида анча ишлар қилиди. Ҳозир бизда далада—аргонум, фермада—зоотехник, устaxonада—инженер асосий фигуралар ҳисобланади. Бу, ишлаб чиқариш маданиятини оширишга хўжаликни—усталик билан бошқаришга олиб келди.

Бошқарма ўз фаолиятининг дастлабки кўнралида қўлоқ хўжаликларини экономикасини кўтариш тўғрисида жиддий бош қотирди. Бу жуда яхши натижаларни берди. Масалан, Қуйи Чирчиқ районидида «Гулистон», «Победа» ва Энгельс номи колхозлар райондаги қўлоқ хўжаликлардан ҳисобланади. Ташкилотчи инспектор ўрток Х. Юсупов бу хўжаликларни чуқур ўрганди. Уларнинг раҳбарларига планлаштиришда меҳнатни ташкил этиш учун ҳақ ўлаш кадрларини танлаш ва уларни жой-жойига қўйишда амалий ёрдам кўрсатди. Конкрет, кўмак натижасида ўтган

Яқинда ЖОНАЖОН БАТАНИМИЗ ПОИТАХТИ МОСКВА-ДАН қайтиб келдим. У ерда Коммунистик партияимиз Марказий Комитетининг тарихий Пленумида иштирок этдим. Катта Кремль Саройида ўтган ҳар бир дақиқа менга олам-олам қувонч бахш этди. Катта минбардан туриб сўзлаган ҳар бир кишининг нутқини диққат билан тинглаб эканман, кўз олдимда она Ватанимизнинг порлоқ келажиги намён бўлди.

Пленум иштирокчилари янги ташкил этилган территориял ишлаб чиқариш колхоз-совхоз бошқармаларининг қишлоқ хўжалигини юксалтириш йўлида дурустига ишлар қилаётганликларини алоҳида қайд қилдилар. Дарҳақиқат шундай. Бу бошқармалар тузилганидан сўнг уларнинг мутахассислари ҳар бир хўжаликнинг эконоимикасини сиқиклаб ўргандилар, қўлоқ хўжаликларини ўрта миёна ва илгўр хўжаликлар даражасига кўтариш йўлида самарали ишлар қилдилар. Буни бизнинг бошқармаимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Бошқармаимизга тўрт район қаради. Уларнинг ҳар бири қишлоқ хўжалигининг деярли ҳамма соҳалари билан шуғулланади. Бизда пахтачилик асосий ўринда туради. Бу йил бошқармаимиздаги хўжаликларнинг меҳнатқилари ўз оқидларига бошқарма бўйича ҳар гектар ердан 25 центнердан нам пахта оладиган бирорта колхоз ёки совхознинг бўлмағилига эришиш вазифини қўйган эдилар. Ҳозир қувонч билан шунини қайд қилиш мумкинки, шу чўнғача бошқармаимизда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 27 центнердан ошириб «оқ олтин» олинди.

Юз берган табиий қийинчиликларга қарамастан бошқармаимиздаги кўпгина хўжаликлар бу йил ҳар гектар ердан 30—35 центнердан ошириб муваффақ бўлидилар. Чиноз районидида Киров номи колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутаты Турсуной Охунова бошлиқ трактордалачилик бригадаси, Қуйи Чирчиқ районидида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг ўрток Норматов бошлиқ бригадаси ҳар гектар ердан 40—48 центнердан ҳосил олдилар.

Бу йил бошқармаимиз хўжаликларига қанол етиштириш 8 миң тоннага, махсус кўнжхори 3 миң тоннага кўпайди. Ем-хашак базаси анча мустаҳкамланди. Ўтган йилдаги нисбатан бу йил ҳар бир йорамол ҳисобига уч тоннадан кўп сано босирилди. Буларнинг ҳаммаси колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулотларини кўпайти-

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Полимерлар кимёси институтининг гидролиз лабораториясида муҳим темаларда илмий-тадқиқотлар олиб борилаётир. Бу ерда гидролиз саноти технологиясини таъминлаштириш масаласи билан ҳам шуғулланмоқда. СУРАТДА: илмий ходим М. ЭШУХАМЕДОВА янги ҳосил қилинган маҳсулотнинг кимёвий ҳосасини кўздан кечирмоқда.

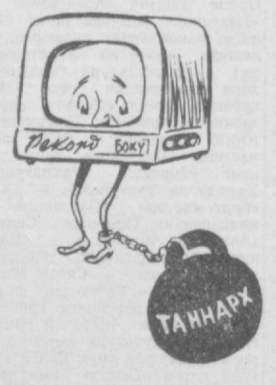
Пленум қарори нашр этилди

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўрток Н. С. Хрущёвнинг доклады юзасидан 1962 йил 23 ноябрда қабул қилган «СССР экономикасини ривожлантириш ва халқ хўжалигини тарқатиш тўғрисидаги қарорнинг» тексти брошюра бўлиб босмадан чиқди. Брошюрани Давлат сийоси адабиёт нашриёти кўп нусхада нашр қилди.

(ТАСС).

Воку радио заводида ишлаб чиқарилаётган «Рекорд» телеизорининг танарики шу тизимда телеизорларни жуда кўлаб ишлаб чиқаришни ташкил этган Ворожне Халқ хўжалиги кенгашининг радио заводида ишлаб чиқарилаётган телеизорининг танарикидан бир ярим баравар қимматга тушмоқда.

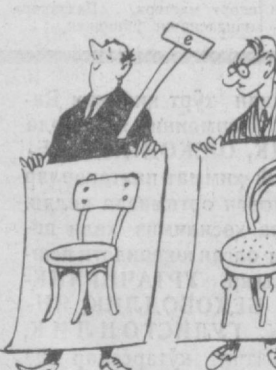
(Н. С. ХРУЩЕВИНИНГ КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида қилган докладыдан).

ФАРҚИ — ТАННАРХИ

Қуралсаларим, ҳар бир киши хушга келган ишни тутмоқда. Ҳар бир фабрика янги бўйимнинг лойихасини туза экан, бу ишни кўпгина эски бўйимнинг ёмон бўлганлиги учун қилаётгани янги, балки конструктор гарчи ярамас бўлса ҳам, «ў» стили ёки шифони яратиб шу билан номини абадилаштириб қўйиши астаб-табавлиги учун қилмоқда!

(Н. С. ХРУЩЕВИНИНГ КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида қилган докладыдан).

ҲАР КАЛЛАДА БИР ХАЕЛ

ДОВОН ОШАМИЗ

А. АБДУХАМИДОВ,
160-қурилиш трести бошқарувчиси.

П. ЕҚУБОВ,
трест партия комитетининг секретари.

НИКИТА СЕРГЕЕВИЧ ХРУШЧЕВИНИНГ партия Марказий Комитети ноябрь Пленумида қилган докладыда санот ва қурилишга партия раҳбарлиги, халқ хўжалигининг бу соҳасини кенг иxtисослаштириш юзасидан айтган фикрлари биз қурилиш ташкилотлари ходимлари олдида янги талаблар ва янги-янги вазифалар қўйди.

Докладыда қайд қилингандек баъзи объектларнинг лойиҳалар материаллар, машина ускуналар билан вақтида таъминланмасдан планлаштирилиши капитал қурилиш ишларини кечиктириб юбораётир. Буни 160-қурилиш трести мисолида яққол кўриш мумкин. Трестимиздаги йирмик объектлардан ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металллар комбинати цехлари қурилишининг ўз мудадида битказ олмаганимизнинг сабаби лойиҳа-смет ҳужжатларининг кечикиб олганилиги, гимнада бўлди. Ҳужжатларнинг

сўнги қисмлари шу йил апрель ойларида қўлимизга теғди. Унинг устига лойиҳадаги конструкция қисмларини тайёрлаш шароити ва имкониятига мос келмади. Чунки цехнинг асосий корпусини яхлит темир-бетон каркаслар ўрнатиб, қовурғали темир-бетон плиталар билан ёпиш лойиҳаланган эди. Ҳолбуки, бундай каркасларни кўтариб ўрнатишдан кучли қўнраб бизда йўқ. Биз каркасларни бўлиб-бўлиб ўрнатишга мажбур бўлдик, бетон плиталар ўрнига эса уздан анча енгил бўлган маҳаллий керамзит бетон ишлатдик. Лойиҳачиларнинг шароитимизни ҳисобга олмаганлиги ишларимизни кечиктириб юборди. Бу жиҳатдан Пленум қарорларидаги лойиҳалаш конструкторлик ташкилотларини ишлаб чиқариш принципини асосда иxtисослаштириш йўли мудаоиди.

Темир-бетон қурилиш ишларига асосий ўрини эгаллаб бошлаганига кўп вақт бўлиб қолди. Бизнинг темир-бетон буюмларининг тип ва ўлчамлари ниҳоятда кўпгайиб кетди. Бу эса уларни ишлаб чиқаришни қийматлаштириб юбормоқда. Чирчиқ шаҳридаги 600 ўринли мактаб-интернат учун «Узгоспроект» дераза ва эшиклар тепасига ўрнатиладиган тепадорларнинг 21 қилини лойиҳа-сметга олиб келди. Демак, темир-бетон буюмлар ишлаб чиқаришдан завонимиз 21 хил ўлчамда опалу бўлиб тайёрлаш керак. Ахир бу таннаرخия кўтариб юборадик. Афтдан «Узгоспроект» даги ўртоклар бу ҳол билан ҳисоблашмаётир.

Санот объектларининг бир хил ишловларини турли лойиҳа институтларининг лойиҳалаш ҳал хил тил ва ўлчамлардаги темир-бетон ва металл конструкцияларни ишлатишни шарт қилиб қўяди. Бу эса қурилишни қийматлаштириб юбормоқда. Республикаимиздаги ҳамма санот объектларининг қурилиш иxtисосини Ўзбекистоннинг бир лойиҳа институтига топшириш мақсада мувофиқдир.

Бу сондаги фотосуратларни кеча редакциянинг фото муҳбири В. САЛОВ олиб келди.

Расмларини М. Воробейчиков чизган.

Ваш технологик-конструкторлик бюросининг механизация бўлимида кўп меҳнат талаб иш жараёнларини механизациялаш востанлари ишлаб чиқариш. СУРАТДА: бўлимнинг бир гурупа конструкторлари (чапдан) Ю. ЗЕ ТИРБЕВ, Ю. КАРЛОВ, Л. ГЕЦОН ўртоллар пахта териш маш иналари деталлари учун қуйилмалар тайёрлашни, механизациял ш устида суҳбатлашаётирлар.

ИККИСИ ҲАМ ЭГИЗАК

С. В. СТАРОДУБЦЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг республикаимизнинг йирик илм-фан марказидир. Академия институтларида фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш борасида талайгина ишлар қилинди. Мўҳим илмий проблемаларни ҳал қилиш учун бизда ҳамма шарт-шароитлар мавжуд. Атом реактори, электрон ҳисоблаш машиналари, юқори вольтли трансформаторлар, оптик аппаратлар, йирик олишлар ихтиерида. Бу эса, шубҳасиз, йирик санот корхоналари билан бевосита алоқа боғлаб, фаннинг мўҳим соҳаларини ривожлантириш учун имкониятлар беради.

Чирчиқ электротехника комбинати қаттиқ қўтишмалар заводи каби йирик корхоналарда академиянинг ишлаб чиқариш лабораториялари ташкил этилди. Бу тажриба ўчоқлари фан кўрсатмаларини ишлаб чиқаришга таъбиқ этишнинг чинакам нўприги бўлиб қизма қилмоқда. «Чирчиқимаш» заводи коллектив билан кимёгар олимлар ҳамкорлиги тобора кучаймоқда. Академик М. Набиев раҳбарлиги қилаётган лаборатория ходимлари корхонанинг қўмағидан баҳраманд бўлиб, йиғи хил мураккаб ўғитни ҳосил қилишди.

Химия институтини билан Самарқанд ва Қўноқ суперфосфат заводлари ўртасида боғланган яқин алоқа йилдан-йилга кенг қулоч отаётганлиги алоҳида эслатиб ўтиш керак. Олим ва мутахассислар суперфосфатини омонизациялашнинг янги методини ишлаб чиқдиларки, бу усул туфайли корхона ҳар йили бир неча ўн миң тонна қўшимча ўғит тайёрлапти.

Айрим илмий муассасалар фаолиятини марказлаштириш ҳолда олиб боришнинг ҳам иқтисодий фойдаси катта. Бу ўринда академиянинг ҳисоблаш маркази билан Тошкент Дав-

техника сийосатини ўтказиш соҳасида жуда тўри тадбирларни белгилади. Чунки, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш техника тараққиёти суръатларини жадаллаштиришни талаб этади. Бу эса, шубҳасиз, фан ходимлари ишидаги параллелизм ва тарқоқликни тугатишга олиб келади.

Сир эмаски, пахта териш машиналарининг янги намуналарини яратиш устида пахтачилик бюроси, республика Фанлар академияси, САИМЕ, Тошкент Давлат политехника институтини шуғулланмоқда. Бу ҳам параллелизмнинг ўзгинаси. Еки ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш масаласини олиб кўрайлик. Республика Фанлар академиясининг республика Халқ Хўжалиги кенгашининг махсус конструкторлик бюроси, республика олий ўқув юртини автоматлаштириш масалалари билан шуғулланмоқда. Шунингдек, рангид металлургия ва кон саноти бўйича ҳам республика Фанлар академияси, олий ўқув юртини ва бир неча муассасалар параллелизмда шуғулланиб келётганлигини айтиб ўтиш керак. Шунинг учун ҳам бир-бирига яқин соҳалар бўйича иш олиб бораётган муассасаларни ягона марказга бириштириш лозим.

Ҳозир Ўрта Осиё республикаларида юзга яқин институт ишлаб турибди. Бироқ, айримларининг фаолияти бир-биридан деярли фарқ қилмайди. Шунинг учун ҳар бир институт мустақил масалалар билан шуғулланишга ўтқиш лозим.

Партия Марказий Комитетининг Пленуми фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини тағин ҳам мустаҳкамлашга даъват этган экан, республика Фанлар академиясини олимлари бу кўрсатмага амал қилиб, техника прогрессини янги марраларни эгаллаш, халқ хўжалигини фан кўрсатмаларини кенг жорий этиш учун маҳкам бел боғладилар. Чунки, илм аҳллари халқ хўжалигининг ҳар қандай тармоғи илм-фанга таъинини яхши билдилар.

